

ГАРВАРД ОФІЦІАЛЬНО ПОТВЕРДЖУЄ ВСТАНОВЛЕННЯ ТРЬОХ КАТЕДР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ, ЗАПОВІДАЄ СТВОРЕННЯ ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ

HARVARD UNIVERSITY

ПРЕЗИДЕНТ ГАРВАРДУ ВИСЛОВЛЮЄ ПОДІВ І ПРИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДІ

Кембридж, Масс. — Я був дуже радий, як довідався від декана Джона Данлопа з факультету гуманістичних студій та від професора Омеляна Прицака, голови Комітету Українських Студій, що Фонд Катедр Українознавства, якого Ви є президентом, успішно завершив свою кампанію збірки фондів та що його сума \$1,800,000.00, потрібна на фундацію трьох катедр українських студій в Гарварді, була передана університетові. Ця фундація забезпечить на постійно (in perpetuity) діяльність професур української історії, української літератури і української лінгвістики. — сказав в листі президента Гарварду д-р Дерек С. Вок, скерованого до президента Фонду Катедр Українознавства м-ра Степана Хемича, датованому 28-го січня 1973 р. та переданому йому особисто президентом д-ром Воксом під час зустрічі в понеділок, 29-го січня. В наступному листі д-р Вок пише:

Проф. д-р Дерек С. Вок
Президент Гарварду

Проф. д-р Омелян Прицак,
Голова Гарвардського Комітету Українських Студій

М-р Степан Хемич,
Президент Фонду Катедр
Українознавства

"Я gratую Вам за величезне досягнення і я гордий з того, що цей Університет твердо встановив програму українських студій. Я бажаю також за Вашим посередництвом передати заповідання адміністрації Університету всім тисячам жертводавців. Вашим співпрацівникам у Фонді Катедр Українознавства та всім американсько-українським інституціям, які допомогли у цій Вашій кампанії.

"Я з вдячністю довідався, що цей успішний замір започаткували американські студенти українського походження, які — в цьому дуже конструктивному проєкті — дали приклад того, що можна здобути солідну фундацію для студій з етнічними підложжями.

"Довідавшись про Вашу рішучість продовжувати Вашу працю для фундації Українського Дослідного Інституту, я гаряче підтримую цю кампанію і я твердо переконаний, що такий Інститут, разом з уже уфундованими трьома професурами, забезпечить постійний розвиток української науки. Я був радий довідавшись, що Ви плануєте досягнути цю мету в 1976-ому році у десятиліття Американської Незалежності та з цієї видатної нагоди запланувати спеціальні заходи, які будуть відзначати місце американців українського походження в нашій суспільності.

"Як Вам відомо, декан Данлоп призначив будинок при 7 Divinity Avenue для призначення майбутнього Українського Дослідного Інституту в нашому Університеті. У зв'язку з цим я вітаю ініціативу та готовість нашої Української громади допомогти пристосувати цей будинок до потреб Українського Дослідного Інституту.

Вам могло б бути цікаво довідатися, що з уваги на те, що група Гарвардських науковців готова працювати в українських студіях, я запропонував на найближчому засіданні [Гарвардської] Корпорації, щоб ми офіційно проголосили створення Українського Дослідного Інституту та найменування його директором.

"На закінчення я бажаю, щоб ця кампанія мала успіх."

OFFICE OF THE PRESIDENT

MASSACHUSETTS HALL
CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS 02138

January 26, 1973

Dear Mr. Chemych:

I was very pleased to hear from Dean John T. Dunlop of the Faculty of Arts and Sciences and Professor Omeljan Pritsak, Chairman of the Committee on Ukrainian Studies, that the Ukrainian Studies Chair Fund of which you are President had successfully completed its fund-raising campaign and the entire sum of \$1,800,000 needed to endow at Harvard three chairs in Ukrainian Studies has been transferred to the University. This endowment assures the activity of professorships in Ukrainian history, Ukrainian literature, and Ukrainian linguistics at this University in perpetuity.

I congratulate you on this outstanding achievement and am proud that this University has a firmly established program in Ukrainian Studies. I also wish to convey through you the University's appreciation to all the thousands of donors, to your co-workers in the Ukrainian Studies Chair Fund, and to all the Ukrainian-American institutions which have helped you in the campaign.

I was gratified to learn that this successful undertaking was initiated by American students of Ukrainian descent who, in this very constructive project, established an example of how a solid foundation for the study of ethnic background can be achieved.

Learning of your determination to continue your work in order to endow a Ukrainian Research Institute, I warmly endorse this campaign and am firmly convinced that such an Institute together with the three professorships already endowed will assure the continued development of Ukrainian scholarship. I am happy to learn that you plan to achieve this goal by 1976, the two-hundredth anniversary of American independence, and in this outstanding way to manifest the place of Americans of Ukrainian descent in our society.

As you know, Dean Dunlop has assigned a building at 7 Divinity Avenue which will house the future Ukrainian Research Institute of our University. In this connection I welcome the initiative and readiness of our Ukrainian community to help adapt this building to the needs of the Ukrainian Research Institute.

You may be interested to know that since a group of Harvard scholars is ready to work in Ukrainian Studies, I will suggest at the next meeting of the Corporation that we officially announce the creation of the Ukrainian Research Institute, and appoint its director.

In closing I would like once again to express my admiration for what you have done, and to wish you great success in the work that you are determined to continue.

Sincerely,

Derek C. Bok
Derek C. Bok

Mr. Stephan Chemych
25 East 7th Street
New York, New York 10003

Лава присяглих визнала винними МекКорда і Лідді

Вашингтон. — 30 січня закінчилася тут судова розправа проти Джеймса В. МекКорда та Гордона Лідді, обвинувачених у шпигуванні головної квартири Демократичної партії та її провідних діячів. Лава присяглих визнала обох обвинувачених винними у всіх точках обвинувального акту. Обом обвинуваченим грозить ув'язнення на часом від 35 до 45 років. Як відомо, всіх обвинувачених у шпигуванні Демократичної партії було сім осіб. П'ять обвинувачених визнали себе винними і тепер очікують засуду. Ім також грозить довічне ув'язнення. Лідді та МекКорд займали визначні становища в Комітеті для перевибору Президента. Гордон Лідді, за професією адвокат, був дорадником Комітету для перевибору Президента, а Джеймс МекКорд, кол. службовець Центральної Розвідної Служби, відповідав за безпеку в системі цього ж Комітету.

Бандити важко поранили сенатора Стенніса

Вашингтон. — Цей факт, що вулиці великих американських міст перестали бути безпечні не тільки вже для пересічних громадян, але також для високих державних і політичних діячів, знайшов своє чергове підтвердження у бандитському нападі на 71-річного сенатора ЗСА, Джона С. Стенніса, якого не тільки пограбували перед його власним домом у Вашингтоні, але також поранено револьвером і пострілами. Трагедія цього факту може вже не тільки у сенсі грабежу, але

Головна Управа „Самопоміч” відбула наради, розділила \$3,200 допомоги

Нью-Йорк. — Головна Управа Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч” на своїй першій нараді в 1973 році, що відбулася тут 28-го січня, схвалила розподіл допомоги з фондів Суспільної Опіки на загальну суму \$3,200 потребуючим українцям по різних країнах світу, в тому ж на виховання та освіту молоді, а після вислухання звітів членів Президії і рефератів уточнила план дій надалі. Допомаги розділено потребуючим українцям у таких сумах: УМСХ Мюнхен — \$1,000, Бразилія — \$500, Польща — \$500, Аргентина — \$100, молоді табори в Бельгії — \$200, Пласту — \$150, СУМА — \$150 та ОДВУ — \$150, Рідна Школа в Мюнхені — \$200, Школа Українознавства „Самопоміч” — \$150 і українські теологи в Зальцбургу — \$100. В нарадах, якими проводив голова ГУ дир. Степан Спринський, взяли участь: м-р С. (Закінчення на стор. 5-й)

ПРОФ. ЛЕОНІДА ПЛЮЩА ЗАСУДЖЕНО В КИЄВІ НА БЕЗТЕРМІНОВЕ УВ'ЯЗНЕННЯ В БОЖЕВІЛЬНІ

Міжнародні пресові агенції повідомили з Києва, що там у вівторок 30-го січня советський „суд” визнав проф. д-ра Леоніда Плюща „божевільним” і засудив його на безтермінове ув'язнення в інституті для божевільних. У повідомленні агенції Ройтер у цій справі дослівно сказано:

„Київський суд у вівторок (30-го січня) визнав оборонця громадянських прав Леоніда Плюща за божевільного і засудив його на безтермінове ув'язнення в закладі для божевільних. — інформують з дисидентських джерел. Плющ, 33-літній математик з Києва, був заарештований у січні 1972 р. так самою поліцією і обвинувачений на підставі 62-го параграфу кримінального кодексу УРСР, який забороняє антисоветську діяльність. Психіатричний панель московського Інституту ім. Сербського вирішив у грудні, що Плющ є божевільним, кажучи, що він хворіє на шизофренію та „реформаторські ідеї”. Дисиденти часто в минулому докоряли, що лікарі Інституту ім. Сербського співпрацюють з КГБ, запрошуючи політичних протестантів до психіатричних лікарень та закладах для божевільних. Дисиденти кажуть, що Плющ внесе відлік від засуду. Цей математик, напівінвалід, був у 1969-му році співзасновником ініціативної групи за людські права в Советському Союзі. Більшість активістів цієї не цілком організованої групи від початку її активності, включно з московським істориком Петром Якіром, була заарештована за злочини антисоветської діяльності. З дисидентських джерел подають, що Плюща заарештовано правдоподібно у зв'язку із намаганнями КГБ розкрити і з „Хроною поточних подій”, дисидентським журналом, який інформує про політичні судові процеси і арешти”, — сказано в повідомленні „Ройтера”. Подібну вістку подала також агенція „Юнайтед Прес Інтернешнл”.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ ПОВІЛЬНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ЗСА

Вашингтон. — Президент Ніксон передав Конгресові своє „Економічне звітання”, в якому накреслив картину для американського господарства на 1973 рік. За словами Президента, 1973 рік буде „великим роком” в економічному житті країни, але ріст економіки мусить бути під дуже стрімким наглядом, щоб знову не посилилися інфляційні тенденції. Адміністрація є прихильною повністю використати повноваження щодо контролю економіки держави у випадку, коли виявиться, що інфляція починає загрожувати. Згідно зі звітанням Президента, уряд передбачає продовження посиленого економічного розвитку в 3-4%.

Брежнєв прославляє перемир'я у В'єтнамі

Москва. — Перший секретар компартії СРСР і напівправий теперішній диктатор Сов. Союзу, Леонід Брежнєв, прославляв Паризький пакт про закінчення війни і відновлення миру у В'єтнамі, назвавши його зворотним пунктом у міжнародній ситуації, сприятливим для покращання взаємин СРСР з ЗСА та заведення миру у всьому світі. Зокрема Брежнєв назвав Близький Схід з його загрозливим для світового миру напруженням. Перемир'я у В'єтнамі — казав Брежнєв — створює кращу атмосферу, бо В'єтнамська війна не тільки загрозувала відносинам на Північній Азії, але й неможливістю співпрацювати з іншими країнами. Брежнєв говорив про це у промові на бенкеті в честь делегатів Північного В'єтнаму на Паризькій конференції про В'єтнам. Леонід Брежнєв, що переїздив до секретаря наради з Генрі Кіссінджером, і північно-в'єтнамського міністра закордонних справ Нгуєна Ді Трінга, які переїздили через Москву в дорогу до Гаюку Брежнєв не сказав виразно але натякнув, що Советський Союз підтримує позитивну роль в осягненні порозуміння на нарадах Кіссінджера з в'єтнамськими комуністами. Він підкреслює, що тепер, коли припинилася бомбардування Північного В'єтнаму, настав час для його відбудови.

Тим часом у Південному В'єтнамі ще не зовсім припинилися бої, але значно зменшилися. Боїні дії отримали головну шляху, що їх перерізали були комуністи і що їх очисували південно-в'єтнамські воїни. Також різні оселі, що їх інфільтрував був своїми людьми В'єтконг, позбулися тих комуністичних підвирників. Припинення боїв у Південному В'єтнамі дійсно самостійно, без впливу з боку Міжнародної Комісії чи теж Комісії чотирьох воюючих у В'єтнамі сторін: всі ті два тіла, передбачені пактом про перемир'я, ще не змогли впорядкуватися і приступити до урядовань з різних формальних причин.

До столиці Південного В'єтнаму Сайгону прибув у вівторок 30 січня — там була вже середина 31 січня — віце-президент Спіро Егню, який в короткій промові після прильоту туди підкреслює, що ЗСА будуть таким самим приятелем Південного В'єтнаму у війні, як були союзником у мирі, та що Америка визнає за одиницьк лєгалітний уряд Південного В'єтнаму уряд президента Нгуєна Ван Тіа.

ОЛЕНІ НА ПОЛІСІ

„Вільні як 1000-кілометрову подорож з Криму на Житомирчину зробили в спеціальних машинах 60 „благородних оленів”, повідомляла „Молодь України” з 27 січня. На Житомирщині, у Новгород-Волинських лісах живуть тепер дві кабани, іслі, козулі, бобрі на Тетеві, Уж, Ірш та ін. річках, і навіть на струмках без назв.

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1898
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1958.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Прикрі ошадності

Зголошенням президентом Ніксоном до Конгресу бюджет на рік 1974 в сумі 288,700,000,000 дол. нагалив наслідком — як цього напевно сподівався сам Президент — голоси протестів, але й гострої критики. Загалом вважають, що цей бюджет — це своєрідний виклик теперішньому Конгресу з його демократичною більшістю, тому що у тому Конгресі перевагу має тенденція сприяти програмі "великого суспільства" — як її окреслив недавно померлий президент Ліндон Джонсон, а у бюджеті Ніксона передбачено найбільш ошадності саме в ділянках мешкальничого будівництва, шкільництва, соціальної опіки, шпитальництва, будови доріг і спортивних цілей. У новому бюджеті зредуковано або зовсім скасовано видатки на передбачені раніше 115 програм з внутрішнього краєвого ринку. Залишитися ще бюджетний дефіцит на 12,700,000,000 дол., проте на половину менший, як він був у цьому році. Президент твердить, що в 1978 році прибутки з податків перевищать видатки на 35 мільярдів, і що тоді зникне в ЗСА безробіття. Сидня потіха громадян покісно та, що не будуть підвищені державні податки.

Ошадності, що їх вимагає Президент, безумовно болючі, особливо для старших віком осіб та хворих, які хочуть більшої, а не меншої опіки від держави. Тому їхні симпатії будуть з тими, які критикують ці реформи. Але, з другого боку, Президент слухає апелас до "здорового глузду" законодавців і загалом, що господарити можна тільки в межах реальної спроможності і не можна жити понад стан. В одному особливо треба признати слушність новому бюджету: понад 91-мільярдному видатковій на потреби оборони, себто саме ті позиції, яку найбільше критикують ліберали, наставлені на суспільні потреби законодавці. Президент Ніксон дипломатично виправдує потребу великих збройних сил, як найкращого аргументу у переговорах за конференційним столом. Насправді річ не в актуальних мирних переговорах, а в безперервній загрозі союветського агресивного імперіалізму. Високий бюджет на оборону, головню на дослідні нові роди зброї — це доказ, що Річард Ніксон і члени його Уряду дають собі справу з реальною вартістю "співснування".

Зразок соопропаганда

Про те, що таке союветська пропаганда — написано вже багато. Не тільки у світі, але й у самому СССР добре орієнтуються в тому, чого вона варта, знають її методи й засоби, хоч і трапляється ще чимало людей, в тому числі й провідних політиків та дубітистів, які беруть на віру все те, що подають їм союветські "інформаційні" агенції.

Характеристичний приклад того, до яких абсурдних висновків вдається союветська пропаганда, виявлено останнім часом в самому ж таки Союветському Союзі. В газеті "Труд" органи Всесоюзної Годи Професійних Спілок СССР Некрасовку, московський "Журналіст" не відважились опублікувати репортаж про "булий розвиток, розквіт і величчя" досягнення рибальської оселі Некрасовки на острові Сакхалі над Охотським морем. Поетичними словами введено в репортаж про оселю із цільними квартами ново-збудованих домів і крамниць, поперерізувану асфальтовими стяжками вулицю, із численними рибальськими човнами, що повертаються кожного дня з моря, навантажених багатющими виловом риби. Щоб підкреслити, як блискучо розвинулася ця оселя в порівнянні з колишніми часами, у репортажі сказано, що її молоді вже тільки з фотографій знає будовані із шкур юрти, в яких жили мешканці острова.

Репортаж московського "Труда" викликав, як це звичайно в Союветському Союзі буває, не тільки невдоволення, але й ширий регіт. Видаваний у Москві для контролювання союветської преси і вказування на її недоліки місячник "Журналіст" авіював статтю М. Спекторова, капітана рибальської флотилії з Некрасовки, в якій стверджено, що кореспондент "Труда" взагалі й не бачив цієї оселі, в якій не то що немає модерних житлових домів, але немає навіть однієї асфальтованої вулиці. Крамничі тут одна. Про юрти місцева молоді справді так не знає, бо їхні предки з діда-прадіда жили в дерев'яних домах. Якщо ж ідеться про багатіші шоденні вилову риби, то навантажені вкрай лососями човни в Некрасовці і її околицях взагалі не трапляються, зрештою вони такої величини, що човни потонули б, везучи описувану кореспондентом "Труда" кількість риби, яку виловлюють там хіба протягом всього сезону.

Виявивши всю правду про прославлену "Трудом" Некрасовку, московський "Журналіст" не відважився тільки ствердити, що такими ж способами будуть в Союветському Союзі не лише преси, але й урядові звідомлення про такі чи інші "бульшії досягнення".

ЕВРОПЕЙСЬКА РЕАКЦІЯ НА МИР У В'ЄТНАМІ

Не буде ніяким перебільшенням ствердити, що в усіх країнах і серед різномірних політичних кіл — від "лівих" до "правих" — Західної Європи панує задоволення з приводу вдало закінченої місії дорадника президента ЗСА Кіссіджера. Проте, є чимало нюансів, які хто сприймає цю знаменну подію.

Одні ("ліві") вважають, що вина за довге тривання в'єтнамського конфлікту спадає на Америку, зокрема, на през. Ніксона, любуючись ще й досі в описах воєнних страхіт, особливо спустошень, що їх зазнав Північний В'єтнам від американських бомбардувань з повітря. Другі ("праві") поспівають захищати погляд, що Америка виконувала велику місію, борючись Південний В'єтнам від зовнішньої агресії, а спустошенням у Північному В'єтнамі і протиставляють жакхливі розміри комуністичний теорії на північ. Звичайно, до перших належать (за виїняттям шведського прем'єра) лише громадсько-політичні кола. Але... уряди й урядові кола країн Західної Європи своєю мовчазною теж досить виразно трилчувалися до тих, які засуджували американську політику у В'єтнамі.

Проте, либонь усі згодні в одному: мир у В'єтнамі приносить, справді, почесне відтягнення ЗСА з в'єтнамського конфлікту, але остаточно справи не вирішуватимуть Південний В'єтнам (головню через дальше перебування північов'єтнамських військ на півдні) у дуже скрутне становище, не говорячи вже про дальшу долю Камбоджі і Лаосу. Що буде — ставиться оправдане питання — якщо комуністи, як то завжди бувало, не дотримають зобов'язань і під якимось претекстом (закидаючи, наприклад, що Сайгон зламав умови перемир'я) розпочнуть знову воєнні дії? Хто буде вирішувати, чи комуністична сторона має рацію? І якщо навіть вона комуністів була доведена, то ясно, що ЗСА хіба не зможе більше прийти з допомогою жертви поновної агресії.

Коли ж ідеться про ставлення західноєвропейської громадської opinii до в'єтнамського конфлікту (а ця opinii здебільшого проти ЗСА), то тут насуваються дивні міркування і невеселі прогнози. Західна Європа почуває себе чи й с союзником ЗСА. Оборонний союз НАТО не являв би собою жадної вартості, якщо за ним не стояла Америка. Отже, ЗСА гарантує своїм збройним потенціалом безпеку західноєвропейських країн. Чому ж ці країни, замість допомогти — навіть своїми збройними силами — ЗСА в їхньому скомплікованому і несприємному з багатьох міркувань конфлікті у В'єтнамі, не тільки дозволяють собі на досить гостру критику,

але й своєю постановою, бо-дай морально, підірвують — чи підірвали — шанси ЗСА вижити так-сяк переможно із заангажування у В'єтнамі?

Уявляючи собі — звичайно, теоретично — іншу ситуацію: як-ось західноєвропейська країна стає жертвою агресії. Чи не мали б тоді морального права ЗСА зайняти таке становище, яке займають західноєвропейські країни у відношенні до в'єтнамського конфлікту? Правда, який тут ішлося не про Югославію, Еспанію або, а про країну, яка належить до НАТО, то ЗСА зв'язані тоді приписами оборонного пакту НАТО. Тоді як європейські члени НАТО не мають жадних зобов'язань щодо В'єтнаму. Але в гру входять тут і моменти морального характеру: якщо європейські члени НАТО очікують допомоги ЗСА у критичній для них ситуації, то чи не повинні б вони бою морально бути по боці ЗСА, якщо ці останні збиті різних обставин узялися в дуже невідлучній для них справу В'єтнаму? Тим більше, що потенційна загроза для країн Західної Європи походить з того самого джерела: для всіх бо ясно, що без потужної допомоги з боку СССР Північний В'єтнам не міг би собі дозволити на агресивні потягнення супроти свого південного сусіда.

Розвиток майбутніх подій важко передбачити. Уявляючи собі, що Західна Європа буде все більше покладати свої надії на "наближення" з СССР, а водночас ЗСА будуть все більше зменшувати свою "присутність" в Європі. Що буде, якщо якась країна в Західній Європі стане жертвою агресії? Ну, для прикладу Західної Німеччини, яка ж — так само як і Південний В'єтнам — має свою протягу в Східній Німеччині. При цьому СССР — як і у випадку В'єтнаму — не буде втрачати конфлікту безсередньо, а тільки "допомогатиме" своєю союзниковою, Східній Німеччині. Чи не знайдуться тоді певні політичні кола — також у самих ЗСА — які вважатимуть, що Америка не має чого "розвозити" конфлікт і з б'є лшувати жертви невинного цивільного населення, посилюючи свою допомогу Західній Німеччині?

Коли ж ідеться про "закінчення" війни у В'єтнамі, то невідомо, що таке закінчення привнесе для світової політики — незалежно від того, чи Південний В'єтнам утримає свою незалежність, чи раніше або пізніше попаде під владу об'єднаного під комуністичним проводом єдиного В'єтнаму, що й залишається дальшою ціллю комуністичного керівництва Північного В'єтнаму (і в цьому небезпечний прецедент якраз для Німеччини). Чи ЗСА (Закінчення на стор. 6-й)

ЗДОГАД ПІДТВЕРДЖЕНО, ПЕРЕСТОРОГА ЗАЛИШАЄТЬСЯ В СИЛІ

У своїй статті "Caveant gedactores!", надрукованій у "Свободі" з 29 грудня 1972 р., я висловив був здогад, що наявність русизмів у київських виданнях з науково-популярними, технічними та медичними інформаціями можна пояснити тим, що "це, мабуть, переважно переклади з російської мови або їх писали люди, які в своєму житті й на праці користувалися російською мовою". Уже після надрукування цієї моєї статті до мене дійшла київська "Літературна Україна" ще з 14 листопада 1972 р., ч. 91, а в цьому числі є стаття учителя Миколи Зінчука "Учень вірить підручникові!".

Показова сама "історія" цієї статті. Для того, щоб ви-правдати це своє заповзяття, автор з самого початку покликається на статтю "філолога Андрія Бурчак", надруковану в першому числі "Літературної України" за 1972 р., що в ній, мовляв, автор "розпочав важливу розмову про культуру нашого друкованого слова". Заголовка цієї статті Зінчук не навія, як і не вжив у цій загладі слова "українського", написавши натомість "на-рочний". Я зберіг цю статтю, і ось її заголовок: "Турбота за словом". Зважаючи на те, що стаття надрукована в українській газеті, можна було б сподіватися, що під криптонімом "слово" мова йде не про яке, а таки про "українське слово". Та й оте покликання на неї могло б, здавалося, підказувати таку думку.

Та ба! Насправді це допис про всеосяжну наразі в справі видання нового словника сучасної російської мови, що її скликав директор Інституту російської мови П. Філін, той Філін, який з обуренням казав мені на диалектологічній конференції в Ростові над Доном, що нібито дореволюційна диалектологічна комісія у складі Дурново, Ушакова й Соколова на виданні тоді відомий у науковому житті "Диалектологічний карт і східнослов'янських мов" (в оригіналі: "Опытъ диалектологической карты русскаго языка въ Европѣ") позначила північну межу української мови на 100 кілометрів "вище", ніж насправді вона є.

Хоч на отій всеосяжній нараді були й українські мовознавці Л. Паламарчук та сам А. Бурчак, але про українську мову в дописі цього останнього нема ні слова. Але це тепер на Україні так уже "заведено", що про культуру української мови можна говорити, тільки покликаючись на відповідні заходи щодо російської мови. Отож М. Зінчук і скористувався цим дописом. Але тут знову доводиться сказати: "Та ба!" Статтю свою Зінчук написав, "ще напровесні", тобто десь у березні, не пізніше, але до кінця шкільного року не зміг віде надрукувати.

ЗВЕРНЕННЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

У СПРАВІ СКЛИКАННЯ ДРУГОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Ми, Шоста Пленарна Сесія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців, стверджуємо, що:

— постанови Світового Конгресу Вільних Українців п'ять років тому було важливим і далекоглядним чином в українському організованому житті вільного світу, який належно оцінило українське громадянство й надісно привітали наші брати та сестри в Україні;

— стоячи на самостійних позиціях, Світовий Конгрес Вільних Українців допомагає усім своїм спроможностями українському народові в його змаганнях до волі й незалежності, виступає постійно в обороні переслідуваних й ув'язнених українських патріотів та сприяє і поспіває дії українського організованого громадянства, скеровані на допомогу вільній боротьбі української нації;

— сприяє розвитку Українських Церков, суспільно-громадських, виховно-освітніх, наукових, жіночих, молодіжних, студентських, професійних, конфесійних, харитативних, господарських, видавничих, комбандарних та інших українських установ, організацій і товариств, які своєю активною діяльністю заповнюють зміст українського організованого життя;

— своєю координаційною дією впливає позитивно на консолідацію різних ділянок громадського сектора, скріплення добровільних та співпраці і злагодження напружень.

ТОМУ,

— зробивши належні підсумки із п'ятирічного існування Світового Конгресу Вільних Українців, та з його багатогранної позитивної діяльності;

— ствердивши важливу роль Світового Конгресу в українському громадському житті, як його координатора й — діючи згідно з постановами Статуту Світового Конгресу, схваленими Першим Світовим Конгресом Вільних Українців,

проголошуємо

СКЛИКАННЯ ДРУГОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ на час 1 - 4 листопада 1973 року в місті Торонто, Канада

З УЧАСТЮ

— делегатів крайових центральних репрезентацій
— делегатів крайових організацій
— делегатів світових надбудов організацій
— запрошених почесних гостей
— гостей-громадян.

Проголошуючи скликання Другого Світового Конгресу Вільних Українців, VI Пленарна Сесія Секретаріату СКВУ закликає Проводи крайових центральних репрезентацій, крайових організацій та світових надбудов організацій готуватися до належної участі в Конгресі, а Вас, Дорогі Українці й Українки, закликаємо і просимо морально та матеріально підтримати цю важливу подію в нашому організованому громадському житті.

Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців

Прем'єр і міністер закордонних справ Британії переведуть важливі наради з Ніксоном

Лондон. — У четвер і п'ятницю цього тижня прем'єр Британії Едвард Гіт і його міністер закордонних справ Алек Далгес Гюм переведуть з президентом Ніксоном важливі наради у справах В'єтнаму, нової міжнародної монетарної системи та в інших важливих питаннях. За газетними твердженнями, прем'єр Гіт запропонує президенту Ніксонові, щоб надріш над вітриманням і закріпленням перемир'я та замирення у В'єтнамі перекут Об'єднанням Націй. Британія і Союветський Союз були спонсорами Міжнародної конференції у Женеві про В'єтнам у 1954 р., але виследи конференції не перешкодили збройові В'єтнамської війни і току Британії ставиться скептично до вартості міжнародної конференції, яка почалася 10 лютого ц. р. у складі 18-ти безпосередньо заінтересованих держав, до яких належать також Британія. Іншими учасниками цієї конференції будуть ЗСА, СССР, Комуністичний Китай, інші частини В'єтнаму, Корея, Тайвань, Канада, Філіппіни, Данія і Камбоджа. У нарадах з президентом Р. Ніксоном лідери Британії заговорили також тісніші взаємини Америки з Європейською Економічною Спільнотою, членом якої стала вже також Британія. Члени ЕЕСС повинні, на відомі, що слабкі зв'язки з Америкою у справах фінансів і торгівлі не дозволяють встановити тривку нову міжнародну монетарну систему.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

ВІПУСК VI
Березень 1972

(25)

Потім виступив Борис Рябоняч:

"Дорогі друзі!

Неймовірно важко стояти над цією могилкою і усвідомлювати, що Валі більше нема. Перестало битись серце мужчє і любляче. Перестало битись серце, яке було до безтями закохане в рідний народ, у рідну пісню. Ще так недавно прощався Україна зі своїм улюбленим поетом-патріотом Василю Симоненком. І зовсім недавно люди плакали над труном мужньої жінки, митця і полум'яної патріотки Алли Горської. Сьогодні знову переживаємо невимовне горе, бо навали прощаємося з людиною, яка чесно і самовіддано служила Україні.

Сталося так, що в останній році слава "Жайворонка" занепада. Думаю, що гідним буде пошани Валі, коли ми не складемо рух в солодкій дрімоті, а пробудимося до роботи. Нарешті треба добитись того, щоб "Жайворонок" заспівав на весь голос без будь-яких обмежень і дозувань.

Хай кождє Валі пробудить нас від сплячки.

Пером тоді рідна землячка, наша поестро!

Ми будемо продовжувати твою і нашу справу".

Перемагаючи ридання, говорив агроном "Чайки". Потім ветерани "жайворонята" знову проспівали кілька українських народних пісень.

На прощальному обіді після похоронів знову говорили

друзі про Валю як людину і громадянку. Казали про незрозумілий ланцюг: "Жайворонок" і Валі, Валі і пісня, пісня і Україна...

Говорили також про стан занепаду, до якого реакція довела популярний раніше "Жайворонок".

"ЗАЯВА" поета Миколи Холодного на ім'я секретаря ЦК КПУ Овзаренка та голови Спілки письменників України Гонгара.

Дата — 26/Х. 1970 р.

(Наводимо тут частину, де М. Холодний дає картину утисків великої групи українських літераторів, яких взагалі не пускають до читача).

"Видавничий шлагбаум" опущено перед цілою плеядою молодих, визнаних громадськістю, українських поетів. Так, у "Радянському письменнику" затримано планові книжки Миколи Воробйова та Віктора Кербута, чий добрик неодноразово відшукували в часописах та альманахах. З. В. Кордуню зазнають читачі "Літературної України" Іван Драч. Обом нещодавно присвячена позитивна стаття в "Вопросах літератури".

Автоматично, аби чогось не скоїлося, з'явля з виробництва збірку М. Воробйова видавничество "Веселка". Зупинено у "Радянському письменнику" заплановану книжку Ігора Каланди, відомого збіркою "Вогонь Купала" (а-во "Молоді").

Не вишла тут така запланована збірка "Лабіринт" Василя Голобородька — унікального поета, ім'я якого фігурує у десятках статей у республіканській і всесоюзній пресі. Весь тираж збірки цього поета, "Летюче віконце", видано "Молоді" кілька років лежить на книжковій фабриці у Білій Церкві, як збірка Михайла Осадного (а-во "Казенар") — у Львові.

У відрукованих "Молоді", "Вітрилах" вирізали раптом поетичну добірку Михайла Снорка.

Тут таки не побачили світу внесені до тематичного плану збірки Віктора Могильного та Миколи Ключка, знаних читачеві з виступів у "Дніпрі", "Вітчизні", "Ранкові" тощо.

А збіркою поетові Миколі Рачуку у "Молоді" відповіли, що видавничество не має коштів на рецензії, і повернули авторів рукопис без ознайомлення.

У видавничості "Радянський письменник" роками без руху, або повернені без пояснень, рукописи київських поетів: Василя Стуса (широко публікувався в республіканських часописах), автора уже виданої збірки Бориса Мозолевського; дніпродержжінців: поета Володимира Сіренка і письменника-гумориста (публікувався у "Літературній Україні"), Миколи Куцера та багатьох інших.

Збірку Станіслава Зінчука один з радписменничих редакторів викинув з плану лише через те, щоб на її місце поставити власну.

Досі не видано збірки поета-новатора, колишнього бухгалтерського зв'язу і багаторічного редактора "Держлітвидаву" (тепер в-во "Дніпро") Федора Войка, про якого свого часу Віталій Короткий відрукував у "Ранкові" статтю. Не здавши жодної лінійки виданого мурі, Федір Войко похитно захоронив і забутий світом, доживав лічені дні у селі Миколаївської області.

У в-ві "Маяк" впродовж десятиріччя переноситься видання книжки талановитого одеського прозаїка Олексія Різнікова.

Роками очікують на видання київський прозаїк Ярослав Ступак, донбаський прозаїк Станіслав Петляк, сумський поет-комуніст Микола Данило, львівський поет Григорій Чубай, відрукувані у "Вітрилах-68", багаторічна авторка "Молоді України" Надія Кир'ян та Василь Рубан, репрезентовані у "Молоді України" Петро Кученко із Кіровоградщини, київські поети Михайло Саченко, Григорій Тимежко та ряд інших.

Цікаво, що, наприклад, вірші Григорія Тимежко ді-

тали високу оцінку під час збігу у Спільні письменників, уміщені у "Вітрилах".

Івана Семенка відзначив, як перспективного поета у зв'язку з інтерв'ю Іван Драч, а також із-за трибуни Спільних письменників узяв цю книгу — провідного українського критик Анатолій Макаров. Поетам М. Саченку та 1960 р. і по цей день надають сторінки республіканської газети та часописи. А нещодавно вся Україна дивилася на його телепередачу. (...)

Прикрий і той факт, що ось уже п'ять років у Спільні письменників не проводиться обговорення творчості молодих...

КИЇВ. У 1970 році зазнали переслідувань студенти курсів українського відділу філологічного факультету Київського університету Галина Паламарчук та Станіслав Чернилевський, звинувачені у націоналістичних настроях. Про Чернилевського відомо, що його ще від першого курсу викликали в спеціальній університеті, пропонуючи шпигувати за товаришами і обіцяючи за це різні вигоди, але студент рішуче відмовився... Тепер Г. Паламарчук було внесено догуму, а С. Чернилевський під тиском рідних був залишений університет. Влітку 1971 року у Київському окладі екзамени до Київського театрального інституту, показавши найкращі знання серед вступників. Однак його до занять не допустили і викреслили зі списку студентів тільки через те, що залишив університет (підставою ніком незакона, без сумніву тут не обійшлося без втручання КДБ).

Традиційна маніфестація свідомого українського народу біля пам'ятника Шевченкові у Києві 22 травня, — день переверзання тіла поета на батьківщині — і в цьому році не пройшла без наслідків. Через кілька днів був заарештований колишній політв'язень Лупиніс. Як гадають, поштою до арешту був його виступ коло пам'ятника із читанням антикомуністичних віршів.

ПРОТОКОЛ 3 РІЧНИЙ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯНІ ВІДБУЛИСЯ В ДНІХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1972 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ“, КЕРГОНКСОН, Н. Я.

(14)

ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

ЗВІТ ГОЛОВИ ГОЛОВНОЇ РАДИ ВАСИЛЯ ДІДЮКА

(Закінчення)

До раніше надрукованого звіту головний радний Василь Дідюк додає наступні зауваги:

Я маю бачити як голова Ради, головний радний Об'єднаних організацій за три ділянки, але я ці три ділянки алічу до купи. Перше по старій традиції, згідно міжкорінній традиції, як голова Головної Ради, я можу сказати тільки одне, що з рами цієї, так скажу, позиції — це не єсть, заступати Головному Раді на протязі цього ділового року у Співдільній Комісії, тільки згора. Вправді, я думаю, що може буде час, що ми сьогодні ще не будемо зв'язувати і ми були б зйшлися. Кожний радний був би подав свою думку і я міг би був це пропонувати в загальному. Хочу повторити, що мене на протязі року ніхто не кликали з позиції голова Ради, а тому я ніде не був, нічого не робив. Навіть у місячних звітах кажуть, що є Екзекутивна, Контрольна Комісія і „радіні“, отже немає Головної Ради і її голова, хоч як є раді, то думаю, що ми повинні мати голову. Другу частину мого звіту як Головного радного, має надруковано. Він, думаю, є також трошки об'єднаний, має тільки голову і ноги, середина звичайно організаційний Відділ. Я не змію сказати і не можу розумівати, де об'єднаний організатор має сказати, що він головний радний, а де є організатор. Тим більше, коли йде про Канаду, де нема, як згадував Сенатор, — союзового центру. І, коли ми мали звітними роками десять, навіть платилих організаторів, то мені тепер приходить думати ці речі самому і мені дуже прикро, що той план, який ми поставили — 10,000 — ми не виконали. Але напевно це будемо мати змогу про те дискутувати і говорити про речі, які нам не дають цього зробити по трьох. Я думаю, що абсолютно не добре, коли зв'язують членів Головної Екзекутивної і членів Контрольної Комісії і навіть управителів Союзу, а організатори чомусь не мають змоги, бо як кажуть, що це є конфлікт інтересів. Ми не хочемо говорити, щоб нам підвищити платню, щоб нам дати таку чи іншу дієту, ми хочемо говорити про організаційні справи, про те, що говорити ми повинні, бо ми знаємо добре, чому і ми могли б вам багато речей сказати. Але коли була така подія, що мені головний секретар д-р Пихов в останній хвилині подзвонив і сказав, що є рішення і що він друкувати цього не буде, — тому я висловлюю, що в моїх друкованих звітах не було нічого конкретного про організаційні справи і про мою організаційну працю. Там побачите багато речей, де я був на нарадах, на хрестинах, на похоронах, на яких я славлю і віддаю репрезентувати Український Народний Союз. В Канаді його репрезентувати треба і це ми робили. Муху сказати, що ця наша співпраця і Представництва була добре і є сподіюся, що цього року вона буде краща і я вірю, що ми започаткуваний в цьому році план до тої нашої мрії — закінчимо.

Після цього головний радний Іосип Лисогір зазначив, що згадував д. Дідюком постанову внесли членів Головного Уряду на минулорічних річних нарадах. Він віддав, щоб головний радний, які є водочас об'єднаними організаторами, зв'язували тільки з праці як радні, а не як об'єднані організатори.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ОТЕПАНА ГАВРИША

Уже другий раз після останньої 27-ої конвенції УНС доводиться мені звітувати перед Головним Урядом та великою союзовою громадською про мою діяльність на пості головного радного. Звіту за останній календарний рік, а саме від січня до грудня 1971-го року.

Тому, що в цей сам час я виконував обов'язки голови Окружного Комітету Відділу УНС Філадельфійської Округи та члена Управи 33-го Відділу ім. Івана Франка у Філадельфії, то в мій звіт загорюють і діяльність згаданих ресортів. Я був також і далі є об'єднаний організатор УНС на східній стеїтї Америки, але про діяльність із праці на тому пості, я звітую кожного місяця членам Екзекутивної. Тому не буду тут про це звітувати, лише обмежуся до подяки за співпрацю головам Округу із якими співпрацював.

Мені було доручено: взяти участь у Річних Нарадах Головного Уряду УНСОюзу на „Союзівці“ від 24 до 28 травня; 26-го червня бути учасником спеціальних нарад Лігаві — Велійської Округи, де після наради відбувся бенкет за заслуженого союзового діяча з Істону, Па. Михайла Колодубу, із його потрійним ювілеєм — 80-річчям уроду, 55-річчям подружнього життя і 55-річчя віддавати праці для УНСОюзу; 4-го і 5-го вересня репрезентувати УНС від 26-го 33-го Конвенції Об'єднання Українських Євангелістсько — Велійських Церков в ЗСА в Чикаго; де я був головним промовцем під час бенкету-гостини; 17-го жовтня взяти участь в Союзному Святі Об'єднаних Відділів стеїтї Коннектика. Там я був головним промовцем під час бенкету присвяченому в честь першого заступника головного радника УНС проф. Івана Телюка.

Праця на пості голови Філадельфійської Округи

В моїх звітах з попередніх років я все підкреслював, що я гордий з того, що мені доручено очолювати таку пошану Союзною громадською, якою є Філадельфійська Округа. Наша Округа об'єднує аж 37 Відділів, які разом нараховують 7,300 членів, що є майже двадцятію частиною усього членства УНС.

Члени Управи нашої Округи та Відділів урядовий не обмежуються виключно працею для УНС, але вони є також активні у всіх ділянках суспільно — громадської, культурної, вишньої і церковної праці Філадельфійської Метрополіти та околиць, як: Вільмінгтон, Дел. Трентон, Комфорт, Міллі, Вільямстон Н. Джік, Честер, Бристоль, Клівленд — Гейтс, Вільямсбург і Філадельфія. Тому живому контакту членів Окружного Комітету завдячуємо якраз успіху нашої Округи.

Організаційні здобутки Округи

Від 37 Відділів, приналежних до Округи були активні, одні дали більше, другі менше нових членів, але не було ні одного, щоб не дав бодай одного члена. Разом

здобуто 413 членів, забезпечених на загальну суму 697,500 дол. Наша Округа зайняла друге місце по Чикаго, щодо кількості здобутих нових членів, а перше місце дісталося за найбільше число організаторів — секретарів, які дали 10 або більше нових членів. За це одержала спеціальне відзначення — п'якету. Найкращими Відділами в Окрузі, які дали 20 або більше членів були: Відділ 83, секр. Андрій Кушнір, здобуто 41 членів забезпечених на 112,500 дол. Від. 430, секр. Іван Книжницький, здобуто 38 членів забезпечених на суму 60,000 дол. Від. 397, секретар Іж. Михайло Нич, здобуто 32 члени забезпечених на 40,000 дол. Від. 375, секр. Петро Тарнавський, здобуто 24 члени забезпечених на суму 29,000 дол. і Від. 422, секр. Богдан Гринчишин здобув 20 членів забезпечених на суму 47,000 дол.

В звітному році Округа влаштувала 6-го червня День Українського Народного Союзу в Честері, Па. де посвячено прапор, уфундований Окрузі УНСОюзом за трикратне чемпіонство — здобуваючи найбільше число нових членів. Прапор в імені Екзекутивної УНС передав Окрузі головний радник Іосип Лисогір. Головою святочного Комітету згаданого союзового свята, був о. митрат Омелян Мицик, який вложив багато праці і труду для успіху тої свята і за це складаю йому найщирішу подяку. Згаданий Союзний День увінчався не тільки матеріальним успіхом, але приніс і надзвичайно великий моральний успіх.

В звітному часі відбулися два рази Організаційні Окружні Наради, а саме 4-го квітня, де присутній був головний радник Іосип Лисогір і 10-го жовтня, де Союз репрезентував заступник головного радника і рекордний секретар Володимир Сохан. Річні Збори відбулися 21-го листопада і присутнім знову був головний радник Іосип Лисогір. Незалежно від згаданих нарад відбулось десять засідань повної Управи Окружного Комітету.

Як голова Округи я увесь час був в сталому контакті з Відділами. Допомога технічно тим секретарям, які собі того бажали. Був присутній під час Зборів багатьох Відділів, де давав різні поради, а головне давав відповіді дискусіям, які як звичайно все мають якісь запитання до тієї чи іншої союзової діяльності. Я був і далі є відповідальним за радіопередачі, які проголосуються від нашої Округи кожного тижня в Філадельфії та Трентоні і Честері. Окрім того, по можливості часу, брав участь у різних громадських нарадах, імпрезах, бенкетах та суспільно-громадській праці.

Удержував зв'язок з сусідніми Округами як Пенсильвенії, так і Нью Джерсі і Мериленду стеїтів. З ініціативи нашої Округи Річні Збори Філадельфійської Союзової громади відбулися — голова Лігаві Велійської Округи голова Анна Гарас і голова Перт Амбойської Округи інж. Омелян Граб. Зроблено це було ради добра сусідських відносин, та й координації спільної праці.

31-го жовтня заходом нашої Округи відбулися спеціальні наради управ Окружних Комітетів Пенсильвенійського стеїтї в мотелі „Наталія“ в Лігавітані. Метою тих нарад було обговорення координації праці згаданих Округ. Там, на закінчення наради, відбувся бенкет для апшунання голови Шамоїнської Округи Михайла Гентоша з його 80-ми уродинами.

З великим жалем згаду передчасну смерть двох заслужених довголітніх секретарів і моїх приятелів, а саме покійного секр. 347-го Відділу Григорія Тимця, що помер 15-го серпня і покійного секр. 422-го Відділу інж. Тихона Телюка, що помер 22-го вересня. Обидва вони ніколи не жаліли ні труду ні часу, а як віддані будівники дбали про УНС.

Праця у 83-му Відділі ім. Івана Франка

Тут належу до управи Відділу в характері заступника секретаря. Цю функцію прийняв тому, щоб технічно допомогти новому секретареві Андрієві Кушнірові, який виказав велике зацікавлення працею у Відділі. Відділ цей здобув 41 членів, забезпечених на загальну суму — 112,500 дол. Ці треба завдячувати дружній співпраці членів Управи з секретарем, а саме голови Митрона Карбівника і касира пані Теклі Мисак.

Коли говорити про мої організаційні успіхи і неуспіхи в звітному році, то я згадую УНС на 165 членів, забезпечених на загальну суму 375,000 дол. Округи із якими я співпрацював, дали 1,191 членів, забезпечених на 2,179,500 доларів.

Реасумуючи мій звіт, я заподав лише загальною в скороченні про те, що було зроблено — виконано, але я є свідомий, що були і недотягнення, що можна було б мати й кращий успіх, але для того потрібно ввести деякі зміни — інновації, або застосувати нову методику в союзовій структурі. Звітуючи на попередніх роках, я все звертав увагу на сектор молоді, шукаючи шляхи до її пущі. І тоді твердив і далі підкреслюю те, що організації без наближ — молоді і припливу свіжої крові не можуть мати майбутності і є засуджені на вимерти. Я вірю, що всі ми дорожимо Союзом, всі ми хочемо заповнити йому майбутність і бачити його. Тому бажано подати деякі рекомендації, що на мою думку можуть бути допоміжними в дальшому зрості УНСОюзу.

1) Звернути увагу на літні табори молодечих організацій в Америці і Канаді та дати їм як моральну, так і матеріальну допомогу.

2) Звернути увагу на спортивні Клуби професійних і аматорських ланок всіх родів спорту. Обмеження виключно до крутих змагань кривдять інші роди спорту.

3) Згрозити — продати мало відсоткові бонди, а за одержану готівку уділяти позички — моргеджі нашим членам. Коли уділямо більше позичок, то одержимо й більше членів, а при тому й фінансовий зиск відсотково буде кращий. Заморожені бонди такого зиску не дадуть.

4) Справа дивидендів. Пропоную поробити заходи вже тепер, щоб від наступної 28-ої Конвенції дивиденду не виплачувати членам, як практикують це зараз, а залишати її як нагромадження — акумуляція резерви на грамоті. Від нагромадження резерви член одержить спеціальний відсоток, і про це треба повідомляти кожного року в травні.

Дивиденду виплачувати за календарним роком, себто коли хтось на день 31-го грудня був членом УНСОюзу, йому належить дивиденд, теперішня система є кривдливою, і тому пропоную її знехатити.

Коли говоримо про професійне забезпечення на більшій сумі, то тоді пропоную дивиденду виплачувати не за ключем від того, на скільки тисяч доларів хтось взяв забезпечення, а ключем від виплаченої готівки. Коли хтось більше виплачує, той повинен одержати вищу дивиденду. Виплачування дивиденду однаково за всі яляся забезпечення належить до старої методи.

5) Допомогти придбати Окружним Комітетам у більш місцевостях власні будинки, де б можна було координувати Союзну працю.

Кінчаючи мій звіт, хочу сказати до мого обов'язку зложити щире серце до подяки тим, із якими доводилось мені співпрацювати в останньому році на терені Філадельфійської Округи та всіх інших Союзних Округ. Дякую за дружню співпрацю, яку виказали мені панове контролери проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук. Дякую і всім іншим членам Управи Філадельфійської Округи за товариські відносини і гарну гармонійну співпрацю.

Висловлюю також мою щире серце до подяки всім сусіднім Округам, а головне їхнім головам за дружні сусідські відносини, та координацію нашої союзової праці, на саме: голові Лігаві Велійської Округи, головний радний Анна Гарас, голові Велійської Округи Ользі Малішак, голові Твердого Вулфіла — Михайлові Гентошові, голові Скрентонської Округи — Іванові Голікові, голові Велійської Округи д-р. Емануїлові Притулі, голові Ньюаркської Округи — Юліанові Баранюкові, голові Перт — Амбойської Округи інж. Омелянові Грабові, голові Джерсі Сітської Округи інж. Митронові Сірому і голові Пассейкської Округи — Іванові Хомжові.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ТАРАСА ШМАГАЛИ

This is a brief outlined report of my activities and accomplishments at the start of my second four-year term as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association, May 1971 through May 1972.

This report is outlined in four general categories:

- A. Official representation of the Ukrainian National Association;
- B. Unofficial representation of the Ukrainian National Association;
- C. Activity in the Ukrainian and American community;
- D. Items which I have stressed during my tenure on the Supreme Assembly and remarks for the good of the Organization.

A. I was officially appointed to represent the Ukrainian National Association at the following:

1. The Ohio Fraternal Congress - Cleveland, Ohio.
2. Organizational meetings - Cleveland District, Cleveland, Ohio, and Youngstown District, Youngstown, Ohio.
3. Annual meeting of the Supreme Assembly - Soyuzivka.
4. Annual meetings of District Councils - Cleveland District, Cleveland, Ohio and Youngstown District, Youngstown, Ohio.
5. Various other branch problems and functions.

B. I participated in the following functions relating to the Ukrainian National Association:

1. Branch Secretary of Branch Number 251 (resigned in August 1971).
2. Activity in the Cleveland District Council.
3. Organization of members.
4. Contacts with various fraternalists.
5. Believing members of the Supreme Assembly should be engaged in civic endeavors in the American as well as the Ukrainian community, I was active in the following:
 1. Trustee — Ukrainian Youth League of North America Foundation.
 2. Executive Board of the Ukrainian Professional Society of Ohio.
 3. Executive Committee, Cuyahoga County Republican Party.
 4. National President of the Ukrainian American Republican Federation.
 5. President of the Ukrainian American Republican Club of Ohio.
 6. Member of various political, civic and professional organizations.

D. As I have stated on many occasions, each member of the Supreme Assembly must participate in the direction and guidance of the Association. I must admit that most of my efforts in this direction have been frustrating and ineffective. Many of the ideas which I have suggested, even those passed by the Supreme Assembly, have not been properly implemented. However, I will list them again along with some new ideas, for I feel strongly that this is my duty and obligation as a member of the Supreme Assembly and the implementation of changes of this nature is imperative if our Association is to survive.

1. The major advantage of a fraternal organization over an insurance company is the fraternal benefits. I will continue to stress an increase in these benefits to make our Association more attractive.

a. Orphan coverage, an idea which I submitted many years ago, is supposedly still being studied and is to be implemented in the near future. It is difficult for me to conceive why anything of this nature has to take so long to be put into effect. I am looking forward to the report of the Supreme Executive Officers concerning this matter.

b. Our increase in scholarships to the \$10,000 level is long overdue. I hope that the amount and caliber of applicants that we receive this year will justify our increasing this benefit even further in the future.

c. The building of our 15-story office building has for all practical purposes taken us out of the mortgage/loan business. However, in considering this problem it has been brought to my attention that most major cities have Ukrainian credit unions and savings and loan associations which now have the financial strength to handle the mortgage needs of the Ukrainian community. I feel that the Association should investigate some cooperative programs with the Ukrainian credit unions and savings and loan associations so that mortgage loans can be insured properly and that savings programs could become investment programs which would include scientifically determined amounts of life insurance.

2. I have stated on many occasions that the life line of our Association is the organization of new members. I also say with pride that my own Cleveland District has proven that new members can and are being organized and I should like to congratulate my District on their spectacular efforts during the past year. However, I still see a great need for additional help and support from the Home Office and its representatives to encourage and aid in the organization of new members. The idea which I have just proposed concerning cooperation with savings and loan associations and credit unions in developing investment programs is an example of the type of thing which we have not done to upgrade our approach to organization.

a. We still find some organizing of \$500 members just for the sake of getting members. This benefits neither the Association nor the insured. Again, I must congratulate my own Cleveland District for our organization has not been of this nature. Many of our new members have been for relatively high amounts of insurance and our amount of insurance per member enrolled in the UNA has risen to near the top in relation to all other districts. Proper im-

plementation of the Point System, which I proposed six years ago, would preclude a continuation of the "games" that some of our organizers continue to play. I am again somewhat mystified as to why this has not been done and will again make it a topic of discussion at our Supreme Assembly Meeting.

b. We have still not geared our organizational plan toward the organization of youth. The perfect example of this is the refusal to sell larger amounts of insurance to draft-age males. The Vietnam war has now been geared downward where American losses are minimal and I no longer see the reasoning behind such limitation on our young people. It doesn't make sense to try to sell large amounts of insurance to our highly sophisticated new generation and then turn around and turn down \$5,000 and \$10,000 policies simply because they still have not fulfilled their military obligation.

3. The Association must make a real effort to improve the internal workings of the main office and to re-evaluate how this office will be staffed in the future.

a. Minor changes such as monthly payments to our organizers and secretaries and a centralized mailing system should be considered. While secretaries and organizers wait three months for their checks, there is never any lack of other mail. It is not unusual to receive three and four envelopes a day—all from the main office. Most successful business operations have solved this by using a mail room that combines all mail to a single address and sending it only once or twice a week, unless it is an emergency. The savings in postage would certainly exceed any additional expense for administration.

b. I think we should look into some constitutional questions in regard to our full-time executive officers. Our late Treasurer, Peter Pucilo, introduced a plan that has never been dealt with seriously. We have indeed been fortunate that after the loss of such people as John Kokolsky and Peter Pucilo that we have had qualified candidates to take their places. However, I feel that the process of grooming people for these positions and the process through which they are elected leaves much to be desired. We must make the necessary constitutional changes to assure a smooth and professionally administered executive office. I call upon the Executive Committee to appoint a Constitution and By-law Committee at least one year prior to the convention. This Committee must be given the time and support to have proper deliberations on constitutional changes that would result in the upgrading of our organization and our administrative team.

E. In conclusion, I hope that the strength of some of the statements in this report do not reflect a negative attitude on my part toward the Association and its present officers. I have made these statements and suggestions because I feel so strongly about the future of the Ukrainian National Association and feel that it is my duty as a Supreme Officer to participate in bringing about the changes necessary to assure its continued progress and growth.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Д-РА БОГДАНА ФУТЕЯ

Д-р Богдан Футей розповідає складати свій звіт усно. В цім збіс головний радний забирає голос у формальній справі заявляючи, що ми не можемо прийняти усного звіту головного радного. Д-р Футей запевняє, що має написаний звіт і його передає головному секретареві. Він підкреслює, що не бажав би читати свій звіт повністю і зокрема перелічувати де й коли він репрезентував УНСОюзу, але бажав би підкреслити дві речі, про які немай мови у його звіті, а саме Фонд Катедри Українознавства та нове адміністративне вивчення, яке відноситься до братських організацій, організованих на основі раси чи етнічної приналежності.

На початку свого звітування хочу з приємністю ствердити задоволення з організаційної праці Округи Клівленду в 1971 році. Наша Округа здобула третє місце, а п. Михайло Кіричак, секретар 240-го Відділу, став першом за той рік. В 1972, по місяць травень Округа Клівленду має найбільше організованих членів.

Уважаю, що відомолення віком секретарів в деяких Відділах буде мати позитивний вплив на дальший ріст нашої Округи і Українського Народного Союзу. У вересні 1972 року заплановано відбутися День Українського Народного Союзу. Робитись поширену кампанію для приєднання молодих членів. З цієї нагоди молоді буде мати нагоду виграти забезпечення грамоти з заплановано річною виплаткою.

Слідом за минулим роком планується відбутися рад панелів на професійно-громадсько-суспільну тематику. Перший з черги панелів є запланований в місті Лорейн, Огайо.

У співпраці з іншими товариствами Округа допомога фінансово на перелісі українського населення Клівленду і околиць. На цю роботу найнято суспільного працівника впродовж літа м. р. На доручення УНС я брав участь в наступних імпрезах:

1. Конвенція Братських Організацій стеїтї Огайо.
2. Річні наради Головного Уряду УНС.
3. Конгрес ТУСМ в Детройті.
4. Надзвичайні наради правних представників братських організацій Америки в Чикаго.
5. В засіданнях Окружного Комітету та поодиноких Відділів в Клівленді.

Моя діяльність на громадському відтинку була така:

1. Перший заступник голови Українських Злучених Організацій, Відділу УКА в Клівленді.
2. Член Головної Управи СУМА.
3. Член Управи Українського Професійного Т-ва на Огайо.
4. Заступник голови Управи Сеньйорату ТУСМ.
5. Голова Українсько-Американського Республіканського Клубу на Огайо.
6. Член Екзекутивного Комітету Республіканської Партії у „Каягоа Каунті“, Огайо.
7. Дописувач і редактор статей на правничі теми в „Свободі“.
8. Спів-предсідник Комітету „Citizens Alliance for safer community of Greater Cleveland“.

З а в а г и:

Я був уповноважений переглянути „чартер“ і правила корпорації, яка адмініструє новим будинком УНСОюзу. Треба зазначити, що певні побоювання, які тут є там поширюються в справі правного оформлення, не є оправдані. Легально все є згідне з законами стеїтї Нью Джерсі. Однак є деякі практичні недотягнення, які хочу тут порешити:

1. Нїде немає зазначено, яка була процедура визначення чи вибору Екзекутивного оригінальних трьох директорів корпорації будинку УНСОюзу.

(Продовження буде)

Січневі роковини в Бінгемптоні

На запрошення Управління УККА Відділ в Бінгемптоні, та Січневі Роковини прибула п-і М. Бек. Виступала вона, як гол. прелатентка на бенкеті, давала інтерв'ю для місцевої преси та телевізії, виступала півгодини на екрані місцевої найпопулярнішої телевізійної станції та брала участь у презентації української громади в Мисі-Кітс. Мейор Бінгемптон у асисті мейора судісних громад Джансон Сінті і Чидкот, в урочистій церемонії під час бенкету, ознаючи її особистість, вручив на власність символічний золотий ключ міста Бінгемптон.

6. В.

Головна Управа „Самопоміч“

(Закінчення з стор. 1-й)

рад внесків для поширення і скріплення діяльності „Самопоміч“. Вільше уваги присвячено договорам між Кредитною і Головною Управою, на підставі якого одержуватиме Головна Управа доплати на вдержання доми ГУ і Клубу Сеньйорів. Вкінці наради устійнено дату наради Управ і представників Відділів „Самопоміч“, яка має відбутися в суботу, 7-го квітня 1973 р. в Нью-Йорку.

У північній Ірландії терористи вбили 22-річного робітника на газолінійній станції і 14-тирічного юнака в католицькій дільниці Вельфасту. Речник британського війська у Північній Ірландії заявив, що у тій країні діють „злочинні маніяки“, які вбивають кожного, кого найлегше вбити.

Ділямося з Приятелями і Знайомих суцільною віткою, що для 16-го січня 1973 р. заохочується Найсвітлішим Тайфани, на клінці „Mark Sinal“ в Клівленді, Огайо, политух дитину на віки до Бога наш Найдорожчий СИН, БРАТ, ВУЧОК, СЕСТРИНОК, БРАТАНОК і КУЗЕН

ЯРОСЛАВ АНДРІЙ ТЕРЕЛЯ
проживав цього 12 років.
Останні три роки жив з перешленою чужою жінкою.
ПОХОРОН відбувся при великому адміні Приїзді, в суботу, для 20-го січня 1973 р. в парохіальній укр.-кат. церкві: Найсвітлішого Серця на парохіальній центар.
Прощемо про християнську згоду.

У великому горю:
ЛЮБА і ІВАН — батьки
ЮРП, ІВАН, ВОЛОДИМИР — брати
МАРІЯ ТЕРЕЛЯ — бабуся в Україні
АННА і ВОЛОДИМИР ФЕДАНЧУК — бабуся і дідусь
ДАРІЯ і ТЕОФІЛ ДРЕВЕНЦЬКИЙ і донька — вуйки
ЯРОСЛАВА і ОСПІН ЧЕПІНЯК з дитиною — вуйки
СТЕФАНІЯ СВІЧУК — тата
АНТІН ФЕДАНЧУК — стрийко
Івж. СВІГЕН ВІННИК — вуйко
ВОГДАН СВІЧУК зі сном — вуйко
і членів Рідни в Україні та Польщі

Приготовляють спільний американсько-советський космічний лет

Вашингтон. — Адміністрація крайової авіонавтики і космосу, призначила вже трьох видатних фахівців, як членів залогі американсько-го повітряного корабля „Аполло“, який має зустрітись в космосі й перевести операцію залуги з советським „Союзом“. Цими американськими астронавтами будуть 48-річний Доналд Слейтон, який від 1963 року є керівником операцій в центрі ко-

смічний летів з людською залогою у Юстони та який знає дещо російську мову. Дальшими членами залогі буде генерал-бригадир Томас Стаффорд з летунства, ветеран трьох космічних летів, та колишній військовий пілот Венс Брайд. Спільний космічний лет ЗСА і СССР передбачений на половину липня 1975 року. Названі американські астронавти відіуть під кінець цього року до Советського Союзу, а літом цього року прибудуть до Америки советські астронавти, що їх проте ще не визначено. Американські і советські члени залогі космічних кораблів „Аполло“ і „Союзу“ познайомляться задалегідь з усіма деталями тих космічних кораблів та переведуть вишлі в центрах космічних дослідів в ЗСА і СССР. Советський „Союз“ вилетить з СССР на 7½ год. раніше американського „Аполло“. Тепер йде праця над виготовленням всіх деталей тієї першої міжнародної подорожі в космос.

Ділямося суцільною віткою, що 15-го січня 1973 року, по довгі та тяжкі недуги, на 60-му році життя, відійшов від нас наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО та БРАТ

бл. п. Мгр. ЮЛІАН ЮРКІВ

абсолютний Львівський Богослов, учитель середньої школи в Страті (Україна), учитель Рідної Школи в Рочестері, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 18-го січня 1973 року в Рочестері, Н. Й.

Горем приїзти:

дружина — ІРЕНА
дочка — ХРИСТИНА з мужем ДЖЕПМС БЕТЕН
дочка — ЛЮБА
син — ЮРКО
сестри — КАТЕРИНА та АННА в Добринові (Україна)
брати — ПАВЛО та ІВАН

В пам'ять нашого Дорогого Приїзди

Івж. Андрія Волошенка

скасовано 25.00 доларів на „Церкву в Погребі“

Стаха ГОЙДИША і РОДИНА

Ділямося суцільною віткою, що в п'ятницю, 26-го січня 1973 року з Богд Всемишнього, нещодавно відійшов у Вічність наш Найдорожчий

ЧОЛОВИК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, СИН і БРАТ

бл. п.

Мгр. МИХАЙЛО ДУЖИЙ

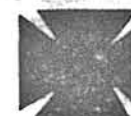
б. адвокат, суддя і довголітній громадський діяч, народжений 17-го січня 1907 р. в Перезишці, Україна.

В глибокому смутку:

ТЕОФІЛ — дружина
ТАМАРА — донька з чоловіком РОМАНОМ КУРОПАЄМ і дітьми: МАРТОЮ і РОМКОМ МИХАЙЛОМ
АНАСТАСІЯ — мама в Україні
СТЕФАНІЯ — сестра в Україні
ЯРОСЛАВ — брат з дружиною ОЛЕГО і дітьми: АНДРЕЄМ, ОЛЕГО та ЮРКОМ
ВОЛОДИМИР — брат з дружиною СТЕФОЮ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ

діляться суцільною віткою з Провідом Українських Кооператив і їх Членством та усією Українською Спільнотою, що в п'ятницю, 26-го січня 1973 року помер

бл. п.

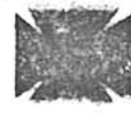
Мгр. МИХАЙЛО ДУЖИЙ

член Раді Товариства Української Кооператив

НЕХАН ЗЕМЛІ, ДЕ СПОЧИВАЄ, БУДЕ ПОМУ ЛЕГКОЮ

Виставляємо Глибоке сплатити Родни Покійного.

РАТА і ЕКЗЕКУТИВА ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ

Ділямося суцільною віткою з Рідними і Дружми, що в суботу, 27-го січня 1973 р. по короткий і тяжкий недуг, нещодавно, відійшов у Вічність на 74-му році життя, наш Дорогий ЧОЛОВИК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН ТЕСЛЯ

учасник Виступних Змагань в рядах Українських Сторон Сторони в ПАНАХИДІ і ПАРАСТАТІ у містечку, 30-го і середі, 31-го п. ч. о год. 7-й вечора в похоронному закладі Н. В. Humiston Funeral Home, Kerkhonson, N.Y. ПОХОРОН в четвер, 1-го лютого 1973 р. о год. 6-й рано в похоронному закладі до Української Православної Церкви в Вальд Брук, Н. Й. Далі о год. 9-й рано буде відправлена Служба Божа і похорон на Українському Православному Цвинтарі св. Андрія.

Горем приїзти:

КАТЕРИНА — дружина
ОЛЬГА ВАСИЛЕНКО — донька з чоловіком МИКОЛОЮ і дітьми: РОМАНКОМ і МАРСЕЮ
ПАВЛО ШЕВКА — приїздив сні з дружиною МАРСЕЮ і дітьми: МАЙКОМ, ПАВЛОМ і ДЖЕФІ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ ІНЖ.

Поминальне Богослуження з Панахидою

В ПАМ'ЯТЬ ПОМЕРЛИХ

ДИРЕКТОРІВ, КОМПОЗИТОРІВ И УЧИТЕЛІВ УМІ

відслужитися

в неділю, 4-го лютого 1973 р. в церкві св. Юра в Нью-Йорку

о год. 12-й дня при ласкавій співучасті Хору „ДУМКА“

Імена Покійних:

Роман Савицький
Зиновій Лиско
Іван Недільський
Микола Фоменко
Микола Полевський
Любомир Горницький
Володимир Цірик
Іван Повалячек
Ростислава Темницька
Стефанія Дзядів
Галина Лагодинська-Залеська

Просимо Учні, їхніх Батьків і Українське Громадянство взяти участь в Богослуженні.

ПРЕЗИДІЯ УМІ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ ІНЖ. ВІДІЛ НЬО ЙОРК

Неділя, 4-го лютого 1973 року

год. 4-та по пол. ЗАЛІ УМІ, 149 — 2-га Авеню, НЬО ЙОРК, Н. Й.

І ПІВРІЧНИЙ КОНЦЕРТ УЧНІВ

Участь беруть: Бортник І., Гузман А., Кіцюк Л., Кмет А., Коцька І., Криницька К., Кузичин О., Левко М., Луцький М., Мачай М., Мельниченко Р., Процик М., Турецька Н., Черний Н., Шеметіло О., Шерет С.

Увага! Книжки, які повинні на- Увага! ходитися в хаті всіх уродженців та любителів Лемківщини:

- 1) Юліан Тарнович: ЛЮСТРОВАНІ ІСТОРИЯ ЛЕМКІВЩИНИ \$3.00
- 2) І. Красовський: ЛЕМКІВЩИНА У БОРОТБІ ЗА ОБ'ЄДНАННЯ З УКРАЇНОЮ 1.25

Кошти переіслили 25 цент. Замовлення разом з належністю слати на адресу: THE LEMKO VOICE 5 Orchard Street Yonkers, N.Y. 10703, USA Залишилися до перепродажу вже тільки небагато книжок, тому просимо поспішати із замовленнями.

22-гі РІЧНІ ЗБОРИ ЧЛЕНІВ

ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ

САМОПОМІЧ в НЬО ЙОРКУ

— відбудуться —

в суботу, дня 24-го лютого 1973 року

у великій залі

Українського Народного Дому

240-142 — 2-га Авеню в НЬО ЙОРКУ, Н. Й.

Початок точно о год. 5-й по пол.

Після закінчення зборів відбудуться у цій самій залі

ВЕЧЕРНИЦІ

НАШОЇ МОЛОДОЇ ГРОМАДИ

з танцями та музичною програмою

Глас оркестра „ДОМНО“

Для Членів, що прибудуть на Річні Збори, вільний вступ на Вечерниці.

Увага! ТРЕНТОН і ОКОЛИЦІ! Увага!

ЗАПРОШУЄМО НА

Везір Розваги, Пісні і Танцю

КАРАВАНА СПІВАЄ

при співучасті

балерини УЛІЯНИ КОНИНСЬКО-ШМЕРИКОВСЬКОЇ

Неділя, 4 лютого ц. р., год. 6-та по пол.

ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. ТРОИЦІ

824 Adeline Street, TRENTON, N.J.

ДОХІД НА КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА ПРИ ГАРВАРДІ

ПЛАСТОВА СТАНЦІЯ і ПЛАСТІРИНТ у ПАССЕНКУ, Н. Дж.

запрошують Українське Громадянство на

ВЕЛИКУ ЗИМОВУ ЗАБАВУ

яка відбудеться

10-го лютого 1973 р. в приміщенні Української Централі

при 240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

Початок год. 8-ма веч.

Глас оркестра Б. ГІРНЯКА

Вступ: дорослі \$4.00 — молодь \$1.50.

БУФЕТ У ЗАРЯДІ ВІД ПАНІ ПЛАСТІРИНТ.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ЕВГЕНА ДАЦНОВА

Найдорожчого

БАТЬКА, ДІДУХА і ПРАДІДЦІНА

буде відправлена

ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 3-го лютого 1973 року

о год. 7-й ранку

в Церкві НЕПОРОЧ. ЗАЧАТТЯ П.Д.М.

в ГЕМТРЕМКУ, Міш.

Про молитви просять —

ДОНЬКА і СИН з РОДИНАМИ

Замість квітів на могилі Дорогого Колега

бл. п.

проф. ОЛЕКСИ ПОВСТЕНКА

Проф. ЄВГЕНА ВЕРТИПОРХА

Івж. АНДРІЯ ВОЛОШЕНКА

скасовано

20.00 дол. на УВАН і 10.00 дол. на НТШ

Івж. ІЗУКОВСЬКИЙ з Дружиною

Замість квітів для Дорогого

бл. п. півгара Івж. РОМАНА ГОЙДИША

скасовано 50.00 доларів

на будинок Церкві св. Юрія в Нью-Йорку.

Мгр. ЛОБОВОСЬКИЙ Осип і Ольга

ЗДОГАД ПІДТВЕРДЖЕНО, ПЕРЕСТОРОГА ЗАЛИШАЄТЬСЯ В СІЛІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ля, „щорічник“ присвячено, між іншим, і „підприємству наукових текстів“. Тільки ж і цього останнього з їхніх статей немає, як немає й рецензій на шкільні підручники, що являють собою науково-популярні праці.

Тільки учитель Микола Зінчук за довгий час від „хрущовської відлиги“ та давньохристиянських виступів Б. Антоновича - Давидовича заговорив виразно про русифікацію української мови в українських шкільних підручниках. Він же підтвердив і мій здогад про причини наявності в українських наукових текстах цього намулу. Він більше: те, що він сказав на цю тему, переконалив навіть ймовірності. Він написав: „Як відомо, ці підручники у нас уніфіковані й перекладаються мовами всіх радянських республік з російської“. Мав Україну, як і всі інші „радянські республіки“, свої університети, а з них виходять свої вчені-кваліфіковані науковці, фахівці з усіх галузей людського знання, аж до космонавтики включно, а підручники пишуть для всіх народів росії чи хоча б русифіковані „націоналісти“? Чи це не парадокс і не ідіотизм сучасного цивілізованого світу? Отже, всі науки до українських учнів ідуть крізь призми перекладачів, а переклад навіть у наукових працях не створює повноцінне мислення. Та ще й як перекладачі-раби, що бояться відштовхуватися від мови „старшого брата“? З огляду на таку передумову Зінчук і визначив свою тему так: „Отже, йтиметься насамперед про якість перекладу“. І він навіс силу фактів, з яких видно, що перекладачі перекручували зміст, дотримуючись рабського російських текстів. Напр., учені зрозуміли вислів „шахту закладають“ як „засипають землею“, тимчасом як у російському оригіналі мова йшла про „залишення“. І, про припущення експлуатації.

Зінчук відзначає не раз, що в тому чи тому підручнику аж „ряхтять“ від помилок, що текст „пересипано“ помилками, що там чи там „цїла низка неперекладених слів“. Але й у добірї українських відповідей автор констатує фатальний „метод“. Для віддання російських слів в словниках широкий вибір українських відповідей, та вражає, що більшість перекладачів із двоїмислою наполегливістю вибирають у кожному випадку найбільш для нашої мови не характерне, найменше вживане. А що він з фаху, мабуть, географ, то він і констатує, надаючи мові барв і відтінків самотності, на сторінках підручників не здибавши. Пустеля, пушта, праліс, крґа, круча, прїрва, жорства, різн, напровесні, у вирїї, левада, ярина — таких слів у підручниках з географії нема. Відзначає він і русифіковані фразеологізми, синтаксичні побудови, те морфологічні утворення, що роблять самий стиль чи мову виступу цих текстів неукраїнським. „А я в отій своїй статті про передруки в „Нотатнику“ писав, що „її стиль нагадує більше російську мову, ніж українську“. Про гумореску „Везучий“ „Нового Шляху“ я теж писав, що „це „зразок“ суцільного (а „Свободи“ надруковано помилково: „суцільного“) російського мислення“.

Отже, й у цьому Зінчук підтвердив мій твердження.

„Нью Йорк Дейлі Ньюз“ про українців у Нью Йорку

Нью Йорк. — Під наголовком „Невчасна мрія“ помістив Сідні Філде у найбільш поширеному в ЗСА щоденнику „Дейлі Ньюз“ репортаж, у числі з 29 січня д.р., про Український Народний Дім при Другій есені, про його менеджера адвоката Онуфрія Германюка та взагалі про українців у Нью Йорку й ЗСА.

За дверима УНДому при 140 Друга есені, сказав у репортажі, сходяться українці, які живуть із своєю невідомою мрією про незалежність України. Там відбуваються проби вистав для театрів Бродвею, там є перший український ресторан, шкільний ресторан із Статусу Світу, там є бара, де старі й молоді сидять і журяться долею України та новими арештами, що їх провадять росіяни в Україні; там шведи танцюють своє „там-бо“, „і там є Онуфрій Германюк, колишній адвокат у польській частині України, який читав й писав по-латині та знав греку, а тепер є менеджером цього чотириповерхового дому та й далі захоплюється Америкою, бо тут ніхто не падає, хто ти і куди йдеш, ніхто не каже, до маєш працювати“ і т.д. У розділі репортажу „Збереження культури“ автор роз-

ЕВРОПЕЙСЬКА РЕАКЦІЯ НА МИР У В'ЄТНАМІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

СА (як цього співвідноситься „праві“ політичні кола), відтворюючи з В'єтнаму і маючи далі розв'язані руки, звернуть більше уваги на європейський коментар, щоб стримувати тривалу соціальну експансію на цьому континенті? Чи, може, ЗСА, злікувавши цей конфлікт, й усунувши таким чином причину „неприємності“ з СС-СР, почнуть провадити політику „співпраці“ з Москвою — і то навіть „через голову“ своїх західноєвропейських союзників, беручи, до речі, приклад з політики Помпіду або Брандта, які наважилися намагатися досягти такої співпраці? Вож, видається, у нас починає ширитися думка, що часта заговорюють про певного ізоляціонізму і що навіть у випадку, якщо Західна Європа понаде в більшій чи меншій мірі під вплив СС-СР, ЗСА не будуть безпосередньо загрожені і зможуть „самі собі дати раду“ з цим більше, ніж сьогодні, потужним СС-СР.

Якщо це друге припущення виявиться правильним, тобто якщо ЗСА будуть шукати „співпраці“ з СС-СР і не будуть стримуючи діяти на деякі західно-

HELP WANTED MALE

BLOW MOLDING MACHINE OPERATOR
Must be mechanically inclined, willing to work rotating shift with starting rate \$3.25 per hr. Exp. with other plastic machinery helpful. Co. paid training program. Benefits incl. excellent working conditions, shift differential, paid holidays and vacation, insurance benefits, excellent job security. Apply in person.

OWENS ILLINOIS INC.
2900 Woodbridge Avenue
Edison, N.J.
An equal opportunity employer

SET-UP EXPERT OF TORNS SCREW MACHINE HIGH GRADE TOOL & DIE MAKER
• Excellent opportunities and benefits.
• Ideal working conditions.

JOHANSON
Manufacturing Corporation
Rockaway Valley Road
Berkton Township, N.J.
An equal opportunity employer

ЦІННІ ОГолоШЕННЯ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

- 1 ЛІНІЯ ЧЕРЕЗ ОДНУ ІПІАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — \$2.00
- 1 ЛІНІЯ ЧЕРЕЗ ОДНУ ІПІАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення (закони, фєстиви, шикани, бенкети, банки, продажі домів і т. д.) — \$3.00
- ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ІПІАЛЬТ (цїла сторінка) по за лїч за кожного роду оголошення — \$3.00
- ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІПШЕ на одну іпїальту — \$4.75
- ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІПШЕ на дві іпїальти — \$6.50
- ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-Ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгоють за оголошення, що адміністрація буде змуслена відкинути чергове оголошення, доки не будуть виправдані попередні рахунки.

НЕМА ТО ЯН НА СОЮЗІВЦІ ЗИМОЮ!

Увага Лещетарі! Свіжий, великий сніжок на СОЮЗІВЦІ!

НАЙКРАЩА НАГОДА ДЛЯ ЛЕЩЕТАРІВ!
Влізьте Союзівки два лещетарські центри Sici Mini, Мінеаска, Кергонжсон. Тільки 15 хвилин від Союзівки — на Мінеасці. З'їзди для завантажених — 1500 ft O Bar та 900 ft J Bar. Також вічні з'їзди при електричному освітленні.

Спеціальна знижка для гостей Союзівки.

ТОМУ НЕ ПРОПУСКАЙТЕ НАГОДИ. СПІШІТЬ. ЗАМОВЛІЙТЕ ВЖЕ.

СОЮЗІВКА — тел.: Kerhonkson (914) 626-5641

СОЮЗІВКА ВІДКРИТА ЦІЛИЙ РІК!

ОБЛАДАЙТЕ СВОЮ ОЩАДНОСТІ В НАЙСТАРІШІЙ ШАДНИЦІ КЛІВЛЕНДУ

WEST SIDE FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

ОСНОВАНА 1886

- Тут Ваші гроші гарантовані високим резервним фондом.
- Тут Ваші гроші обезпечені Державною Агенцією F.S.L.I.C. до \$20,000.
- Тут Ваші гроші одержують високі відсотки виплачувані чотири рази в рік, оброховувані щоденно від дня депозиту до дня виплати.
- Тут маєте великий вибір щадничих конт і сертифікатів.
- Тут можете легко шадити через пошту — ми оплачуємо кошта пересилки.
- Тут знайдете одинокую велику фінансову установу, яка для підкреслення тісного зв'язку з українською громадою, формально називає одну свою філію „Ukrainian Office“.
- Тут можете свої справи залагодити в українській мові.

ПЛАТИМО ВИСОКІ ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТІ

5%

Щоденні відсотки на щадничі кошта — від дня депозиту до дня виплати — платіть що три місяці.

ЩАДНИЧІ СЕРТИФІКАТИ

5 1/4%
5 3/4%
6%

5 1/4%

Відсотки на Діамантове Щадниче Контно — платіть квартално.

ЦЕНТРАЛЯ: 21500 Lorain Road, Cleveland, Ohio 44126

- ФІЛІИ:
- Освідомість 345 Euclid Avenue Парма 5839 Ridge Road
- Українська філія 2190 Professor Street North Royalton 6465 Royalton Road
- W. 25th Street 2025 W. 25th Street Vermillion 4400 Liberty Avenue

1500 Pearl Road, Brunswick МАЙНО: 152,000,000

Різне

ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City Tel.: (212) 478-7480

ВІСНИК ПІАЧКИ
з ОДНОМ І КАРТАМІ УКРАЇНИ І ДО ССР. Мисля на складі все потрібне до мисля. Посилаємо також РОВІЛІ ПЕРТИФІКАТИ і прив'язуємо ПІАЧКИ до ПОЛІЦІ (також виплати реві). Ураді години: від понед. до субот. 8:30 — 6:00 веч. В неділю аж 10 до 2 по-пол.

НА ПРОДАЖ ХАТА
6 кімнат, північний, 3-й поверх, акра селу. Мілліні, Нью Джерсі. Власник — (609) 825-0901

Різне

В НЬЮ-ОРП-СЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ТЕПЕР ФОРМУЮТЬСЯ КЛІСІСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Низькі ціни курсів, денні, вечірні і в суботу. Науку на 2-9 год. на тиждень.

Всі посеси — від підготовки до закінчення — відкриті для кожного, хто хоче вчитися.

Щоб записатися на курс в Університеті — телефонуйте тепер.

698-3831 або пишіть:

THE AMERICAN LANGUAGE INSTITUTE
1 Washington Square North New York, N.Y. 10003

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ?
Звертайтеся до УКРАЇНСЬКОЇ АГЕНТСТВА GEMINI REAL ESTATE CO. 88 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: 477-0400

GLEN SPEY AREA COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McGee DAVIS R. CHANT REALTORS

Eldred, N.Y. (914) 956-4420

Купуйте в підприємстві, які озолотяться. „Свобода“

Funeral Directors
Theodore WOLININ, Inc. Директор Похоронного Завдання 123 East 7th Street NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: GR 6-7457 СОПІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку DAFOM.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. OREGON 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE

3362 Boston Rd. NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 363-2475

Директор **НОСІ СЕНКОВСЬКИ**

Завідує апаратурою похоронів в каплиці, похованнях в кожній районній місці. Похорони по мінімальним цінам.

Alexander Smail Agency

896 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. Tel.: (201) 374-4400

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.

Власник **Ю. БЕЗСОНІВ**
• Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних робіт на пам'ятники Тарасові Шевченку у Вашингтоні.
• Приймаємо замовлення встановити гранітні й мармурові пам'ятники мазольє, статуї, різьби, оздобу й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence: Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873 (напроти „Українського Села“, у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника)
Mailing Address: P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880
Displays: 127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880

ТАРЗАН, Ч. 6879. Тарзан лїкається турбот від золотого скарбу

З таким запасом золота, як у вас, ми можемо бути багатшими за всіх людей у великому світі, що їх ви ніколи не бачили... Ми багаті, Тарзани, коли маємо добрі речі з'їсти і коли ніщо не шкодить нам! Але, коли вони почали сходити відлі до їх мирної оселі, Тарзан освідомлює, що напевне кліпш нестане для тих безборонних створінь, коли ловчі золота дізнаються про їх золотий скарб...